JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

Aº. 1856. **Woensdag 4 Junij** **Nº. 45.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f.* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór postlyd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 4 April 1856 no. 39 zijn, voor hunne verrigtingen bij gelegenheid der expeditie tegen den fettor Takaip van het landschap Sonnabait, op Timor, en der daaraan voorafgegane en daarop gevolgde kruistogten ter opsporing en vernieling van zeeroovers op de eilanden beoosten Java, in het jaar 1855, benoemd tot ridders van de vierde klasse der militaire Willems-orde, de luitenant-ter-zee der tweede klasse *C. Star Nauta* en de marinier der derde klasse *L. Vos*, beiden van de Nederlandsche marine.

Zijnde wijders bij datzelfde Koninklijk besluit bepaald dat, bij afzonderlijke dag-orders, zoo in Oost-Indie als in Nederland, ter zaken voorschreven, eervol zullen worden vermeld, de luitenants-ter-zee der eerste klasse *T. Hansen* en *W. P. J. L. Stort*, mitsgaders de luitenants-ter-zee der tweede klasse *J. M. Bijleveld*, *J. W. Binkes* en *H. van Goens*; allen van de Nederlandsche marine; onder bijvoeging ten aanzien van den luitenants-ter-zee der eerste klasse *T. Hansen*, dat aan de te zijnen behoeve gedane voordragt tot benoeming als ridder der vierde klasse van de militaire Willems-orde, ten gevolge van zijn sedert plaats gehad hebbend overlijden, geen gevolg is kunnen worden gegeven.

Bij resolutie van den Minister van Kolonien van den 29 December 1855, la. A no. 1, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland *C. F. Boudriot*, in het belang zijner gezondheid, eene verlenging van verlof verleend voor den tijd van *zes* maanden.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal, van den 2 Junij 1856 no. 10, is aan den inlander Daeng *Setabli*, van *Saleijer*, toegekend de bronzen medaille voor moed en trouw, wegens bij de expeditie van Z. M. stoomschepen *Suriname* en *Admiraal van Kinsbergen*, tegen de zeeroovers in de wateren van *Celebes*, in het laatst van September en in het begin van October 1855 bewezene diensten, waarvan het gevangen nemen van onderscheidene zeeroovers en het vernielen hunner bezittingen het gevolg is geweest, en die met een bedaard, zelfopofferend moedbetoon zijn gepaard gegaan.

Civiel Departement.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der posterijen te Batavia, speciaal om te worden belast met de in ontvangstname, de afgifte en het overbrengen van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore, met de tusschen die plaatsen varende stoomschepen, *J. J. E. Quant*, gewezen klerk op het bureau van den assistent-resident van het *Zuider- en Oosterkwartier der Preanger-Regentschappen*, thans op wachtgeld.

Militair Departement.

Bevorderd:

Bij het wapen der artillerie.

Tot kapitein bij het personeel, de eerste luitenant-adjudant van het wapen *J. Niemantsverdriet*.

Ontslagen:

Eervol, de majoor der artillerie *J. F. S. Brunsveld van Hulten*, van de betrekking waarin hij laatstelijk is werkzaam geweest, krachtens de beschikking van den Minister van kolonien van den 7den Februarij 1856 la. C no. 4, waarbij hem de bestemming is aangewezen om den benoemden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, *Chs. F. Pahud*, op zijne reis derwaarts te vergezellen; onder betuiging van de bijzondere tevredenheid van den Gouverneur-Generaal over de wijze waarop hij zich als zoodanig van zijne verpligtingen heeft gekweten; zijnde hij dien ten gevolge weder ter beschikking gesteld van het militair departement.

ADVERTENTIE.

Op daartoe bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audiëntie zal verleenen op Donderdag den 5den Junij 1856, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

De belanghebbenden gelieven hunne namen en titels duidelijk te vermelden, bij de aan den adjudant van dienst te doene aanvragen om audiëntie.

Batavia
den 29sten April 1856.

De Kapitein-Adjudant,
VAN HEERDT.

Advertentien.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Februarij jl., worden bij deze door den resident, superintendent, herinnerd dat aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Van wege den kerkeraad der evangelische gemeente te Batavia wordt bekend gemaakt, dat als leden van het collegie van kerkmeesteren dier gemeente thans fungeren de heeren *W. de Vul*, *J. D. Meijer* en *W. E. van Charante*.

Postkantoor.

Op Donderdag den 5den dezer zullen postpakketten worden gesloten voor Borneo's Westkust per stoomboot *Padang*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd:
tot 5 ure des avonds aan het postkantoor te Weltevreden;
tot 4 ure aan dat in de Stad.

Landmail van Junij.

De directeur der posterijen te Batavia, herinnert belanghebbenden dat, het mailstoomschip in Junij den 11den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Dingsdag den 10den Junij aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indie, China enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendutien.

Donderdag 5 Junij, voor het commissiehuis van *van Slooten*, *Morgan & Co*.

Vrijdag 6 Junij, voor het commissiehuis van gebr. *Reeelje & Co*.

Zaturdag 7 Junij, des voormiddags ten 10 ure, voor 's lands kleeding- en provisiepakhuizen.

Maandag 9 Junij, in de toko Rijswijk.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Officieren Commissarissen in den boedel te Soerabaya: van wijlen *W. Grijping*, 2de luitenant.

Door de Weeskamer te Batavia: van wijlen *Arie Barneveld*, *F. Zurick* en *Pieter Fredriks*.

Door de Wed. *Schmidt*, geb. *Treurniet* te Tanara: van wijlen *W. A. Schmidt*.

Door de Testamentaire Executeuren te Soerabaya: van wijlen den weleerwaarden heer *N. Moonen*.

Door den Testamentairen Executeur te Banjoemaas: van wijlen den chinees *Gouw Kingwang*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 29 Mei tot en met den 2 Junij 1856.

HOTEL WILLEM II. *J. H. C. van Dijck*, van Gadok;

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. C. J. de Nijs*, van de reede; — *J. van Aspere*, van idem. — *J. E. du Saar*, van Nederland; — jkhr. *Brantsen*, van de reede; *van Daalen Wetters*, van idem; — *J. C. Ballara*, van New-york; — *P. Vitringa Colonne*, van de reede; — *Wigchers*, van Samarang; — *Serlé*, van idem;

HOTEL DES INDES. *G. Lambert*, van de reede; — *van Rassuw*, van idem;

JAVA HOTEL. *L. J. Dik*, van Rotterdam; — *Th. P. Howes*, van San Francisco; — *A. Wijthoff*, van Batavia; — *G. Gioderen*, van Melbourn; — *J. M. Broers*, van de reede; — *F. J. Broers*, van idem;

MARINE HOTEL. Baron *van Reede van Oudshoorn*, van de reede; — *B. J. Rijken*, van Rotterdam; — *A. van der Tak*, van Padang; — *S. Smitt*, van Boston; — *O. van Rees* en *familie*, van Samarang; — Mevrouw *de Gravin van Bentheim*, van idem.

Vertrokken Personen.

den 1 Junij 1856.

Mevr. *E. M. van Lijk*, Wed. *N. Pluim Ments* en *familie*: naar Padang, per het schip *Jeannette*, kapt. *Visser*.

Advertentien.

Getrouwd:

G. J. TORMIJN
Weduwenaar van *A. S. M. van de Lande*.
en
J. M. C. VERMAASEN.

BATAVIA, 31 *Mei* 1856. (1245)

Bevallen van eene DOCHTER, *M. M. Sébo*, geb. *Robijn*.

TOEBAN, 18 *Mei* 1856. (1242)

Bevallen van een' ZOON, *C. Raaijmaakers*, *de Grave*.

SOERABAYA, 16 *Mei* 1856. (1209)

Bevallen van eenen Zoon *A. W. Grube*, geliefde echtgenoote van

(1201) Wm. DE VAL.

BATAVIA, 27 *Mei* 1856.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *J. C. de Groot*, geb. *Bornemann*.

SAMARANG, 27 *Mei* 1856. (1233)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *M. J. C. de Voogt*, *Molenbroek*.

TOEBAN, 28 *Mei* 1856. (1249)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *L. Dankmeijer*. *Dinger*.

BATAVIA, 29 *Mei* 1856. (1264)

Op den 3 Januarij jl. overleed te Arnhem, onze geliefde Vader en Schoonvader, den heer *P. Baars*, in den ouderdom van 71 jaren.

(1241)

J. K. RIENKS.
M. RIENKS,
geb. *Baars*.

PADANG, 29 *Mei* 1856.
Eenige Kennisgave.

Vendutie

op Donderdag 5 Junij 1856,

voor het commissiehuis van *van Slooten*, *Morgan & Co*., van diverse beschadigde Lijnwaden, Maddapollams 5/4, 6/4 en 7/4 Ongebleekte Katoenen, 36 stellen chinesche Valiezen, Jostiks, hoeden en petten, geruitezijde voor Japonnen, Propatria en Postpapier, Roodewijn op fust en afgetapt, enz. (1225)

Vendutie

op Vrijdag den 6den Junij 1856,

voor het commissiehuis van **Gebr. Reeelje & Co.**, van diverse Kramerijen, beschadigde Lijnwaden, Laken, Horologien, Zilverwerk, Losse en Gezette Brillanten enz. (1218)

DE ONTROUWE ZAAKWAARNEMER, (*vervolg*.)

De woekeraar verwijderde zich, maar kwam spoedig terug met een kistje, een hamer en verschillende breekijzers. Hij zette het licht op den grond en begon daarop een plank uit te breken om het corpus delicti daaronder te verbergen.

Frans stond naast hem en gevoelde gedachten bij zich ontwaken, die zijne borst benaauwden. Eenige keeren kwam de lust in hem op, om zich op den schurk te werpen en zoo alle papieren meester te worden; maar aan den anderen kant bedacht hij, dat hij spoediger en wisser zijn doel bereiken zou, indien hij alles geduldig liet begaan. Na verloop van twee uren was het dievenwerk verrigt.

»Gij hebt toch uitmuntende invallen!" zeide Jacob, toen hij weder tegenover zijn klerk had plaats genomen. »Daar," hij wees verachtelijk met zijne linkerhand naar den vloer, — »daar zoekt niemand ze."

»Zeker niet." antwoordde Frans, terwijl hij een geheel glas vol pas gemaakte grog inzwelgde, om zijne gramschap niet te laten blijken.

Nu, hebt gij reeds een plan gevormd, om de beide vliegen in eenen klap te slaan?" vroeg de woekeraar na eenige oogenblikken.

»Ik geloof, dat ik het gevonden heb."

»Laat eens hooren...." fluisterde de woekeraar en schoof zijn stoel digter bij Frans.

»Wij lokken Seilitz hier in huis" — begon Frans met eene fluisterende stem. »beloven hem zijn vermogen terug te zullen geven en sluiten onder een glas grog vriendschap met hem. Wij drinken en klinken lustig en mengen zoo mogelijk, een slaappoedertje in zijn grog. De uitwerking zal spoedig genoeg volgen. — Hij zal spoedig in diepen slaap vallen, — en wanneer dat gebeurt, hebben wij weinig moeite meer met hem: wij wurgen hem, en....

»Maar mijn broeder, hoe zal het met hem aangelegd worden?" vroeg Jacob hem nieuwsgierig in de rede vallend.

»Laat mij toch uitspreken; wij wurgen hem ook en maken een einde aan de klucht door het lijk van den vermoorden Seilitz 's nachts in de woning van uwen broeder te brengen, Maar dat moet alles zoo zacht, zoo voorzigtig, zoo zonder geraas geschieden, als mogelijk is. De deuren moeten weder gesloten worden, gelijk zij gesloten geweest zijn, want niemand moet vermoeden, dat het lijk in huis is gekomen, maar dat Seilitz er in omgebragt is. Als uw broeder den volgenden morgen ontwaakt en den dooden jongeling ziet liggen, zal hij te bevreesd zijn om de vensterluiken te openen. In den loop van den voormiddag, misschien een paar uren na zijn ontwaken, zal hij aangifte daarvan doen. De policie kan niet anders doen, dan het geheele huisgezin in hechtenis nemen. Spoedig zullen de buren beginnen te zeggen, dat de vensterluiken twee, drie uren langer dan gewoonlijk gesloten geweest zijn; eenigen zullen zelfs verklaren des nachts een kreet gehoord te hebben; gelijk zulks meestal gaat — de ondergang van uw broeder is dan onvermijdelijk. Hij kan onmogelijk zijne onschuld voldoende bewijzen, en daar er geene bewijzen voor schuld of onschuld voorhanden zijn, wordt hij welligt voor zijn leven lang naar het tuchthuis gebragt."

»Ja, dat gelukt misschien. — Wanneer zal het gebeuren?" vroeg de woekeraar.

»Zoo spoedig als mogelijk is."

»Verduiveld! — daar valt mij iets in: mijn broeder zit reeds gevangen. Moeten wij nu wachten, tot hij weder vrij is?"

»Zit hij in de gevangenis? — waarom?"

»Naar ik gehoord heb wegens strooperij."

»Uitmuntend! — Dat is voortreffelijk! Dus uw broeder heeft reeds een slechten naam? — Dit moet veel tot zijn nadeel bijdragen."

Er werd gedurende dien avond nog veel door die twee mannen beraamd, totdat de woekeraar eindelijk, door den drank bedwelmd, in slaap viel.

Frans liet den ouden zondaar liggen en ging naar zijne kamer om zich ter rust te begeven; maar de blijdschap, dat hij achter de grootste geheimen van den woekeraar was gekomen verbande den slaap uit zijne oogen. Eerst

Uitverkoop,

op Maandag den 9 Junij,

in de TOKO RIJSWIJK;

van diverse Tokogoederen, Mode-artikelen, waaronder Zijden, Barèges, Mousseline Brodé Kleederen, Hoeden, Coiffures, gemaakte Bloemen, geborduurde Onderrokken, zijden Lint, Kousen, Sokken, Handschoenen, Kragen en Linnen, Gordijnengoed, Franjes en Agremanten, Parasols, Waaijers, Heeren- en Damesschoenen, enz., enz. Spiegels, Schilderijen, Étagère voorwerpen, Nécessaires en Reis-étuis, Zweepen, Carwatsen, enz., enz.

Alles Zondag 8 Junij voor een ieder te bezigtigen. (1261)

Boeken-Vendutie

op Donderdag 19 Junij 1856,

in een der lokalen van de societeit de Harmonie, te Batavia, door de ondergeteekenden,

van eene verzameling werken, in diverse talen en wetenschappen, waaronder zeer belangrijke voor Nederlandsch Indië; geschiedkundige van *Thiers* en *Lamartine;* staathuishoudkundige van *Sloet*, *Say* en *Sardelia;* woordenboeken, reisigers handboeken, romans, enz.; voorts eenige **Landkaarten** en fraaije **Kunstplaten**, benevens een factuur nieuwe en goed werkende **Parijzer Microscopen**, van diverse grootte.

Alles op den dag der Vendutie te bezigtigen. Catalogussen worden verspreid en zijn gratis te bekomen bij

(1260) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

KOOLTEER,

Haantjes Bier, Dwijlengoed in kleine rollen, Groene Zeep, bij

(1263) JACOMETTI & Co.

STEENKOLEN

bij kleine hoeveelheden voor smederijen en huishoudelijk gebruik te bekomen bij

(1262) TENTÉE.

Pas ontvangen:

Puike Pekelharing in vaatjes, Capres, Olijven, Chocolat *Louit*, zeer goede Champagne en Rijnwijnen, Bourgogne, enz., enz.

(1251) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

La soussignée a l'honneur d'avertir, qu'elle reprend son travail de

BLANCHISSAGE DU FIN,

elle se rappelle au souvenir des Dames, pour lui confier le Blanchissage de Dentelles, Tulles, Robes, etc., Nettoyage de Gilets, Cravattes, etc.

Sa demeure est à **Noordwyk.**

(1252) Femme POTIER.

Agentschap te Padang,

(SUMATRA'S WESTKUST,)

van de **Maatschappij tegen Brandschade**, gevestigd te **Zutphen.**

Agent,

(1239) D. HISSINK Jr.

PADANG, 29 *Mei* 1856.

Portorico Tabak,

in looden kardoezen van 1 pond, bij

(1230) VAN RIET & TER GOUW.

Haantjes Bier.

De ondergeteekenden, als agenten der heeren *P. & S. Rendorp* te Amsterdam, brengen mits dezen ter algemeene kennis, dat het Oost-Ind. Bier, afkomstig uit de Brouwerij de Haan te Amsterdam en afgetapt op flesschen, voorzien is van Etiquetten, waarop altijd tot waarmerk van echtheid de handteekening is gesteld, hetzij van de heeren *P. & S. Rendorp* te Amsterdam, hetzij van den heer *P. L. Broeksmit* te Zierikzee, zoodat alle flesschen, ofschoon voorzien met Etiquettes der Brouwerij de Haan, doch zonder één der bovengemelde handteekeningen, geenszins kunnen worden vertrouwd echt Haantjes Bier in te houden.

(1247) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA, 3 *Junij* 1856.

Op nieuw ontvangen:

Een klein partijtje Dahlia Bollen.

(1228) VAN RIET & TER GOUW.

Roode Biet,

ZUURKOOL en ANDIJVIE in Vaatjes, bij

(1229) VAN RIET & TER GOUW.

wordt gevraagd een kapitaal Huis, gelegen aan het Koningsplein.

(1217) M. DE LEON, qq.

of

Het Huis in de Gang Boentoeng, Koningsplein, thans bewoond door den heer *Paterson*. Te bevragen bij

(1234) JOHN PRYCE & Co.

Een Huis in de Gang Scott, tegen 1 Julij a. s. Te bevragen bij

(1243) CHAULAN, DEELEMAN & Co.

Met primo Julij aanstaande, het Huis op Kebong Sirie, thans bewoond door den WelEd. Heer *Simon Thomas.*

Adres

(1256) VAN RIET & TER GOUW.

Het Lokaal, thans in gebruik door den heer Mr. *R. Bake*, gelegen aan de Groote rivier.

Te bevragen bij

(1255) HAAGER & SCHUURMAN.

Een Steenen Huis op Parapattan, te bevragen bij den heer

(1231) J. F. MEIJER.

Wordt te Huur of te Koop gevraagd:

Een Huis op Noordwijk. Adres

(1219) H. M. VAN DORP.

Op een Land

wordt verlangd een **bekwaam MACHINIST.**

Gegadigden worden verzocht zich met gefrankeerde brieven te wenden, onder letter L. S. bij den boekhandelaar

(1208) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Frankforter Staats-Loterij.

Uitgeloot in de 4de en 5de klasse de Nommers 11092, 24385, 5849, 22099, 22032.

(1195) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, *Mei* 1856.

Wordt Gevraagd:

Een goed gedresseerd **TROEPENPAARD**, 4 voet 1 duim hoog of hooger.

Adres

(1250) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

Uitbesteding.

Op Dingsdag den *eersten Julij* aanstaande, zal, in het lokaal der Vrijmetselaars Loge op het Waterlooplein te Weltevreden, des morgens ten negen ure, bij inschrijving en afslag publiek worden uitbesteed: het afbreken van het bestaande Loge gebouw en daarstellen van een nieuw gebouw.

Het bestek en de plans zullen van af den *vierden Junij*, alle dagen van negen tot twaalf uren des morgens in het lokaal voornoemd voor de gegadigden ter inzage liggen, terwijl des Zondags den 8e. 15, 22e. en 29e. Junij op genoemde uren, het oude gebouw voor de gegadigden opengesteld zal worden en een der Leden van de Loge in het gebouw zich zal bevinden, om alle gevraagd wordende inlichtingen te geven.

Namens het Bestuur der Loge,

De Secretaris,

(1237) KELLER.

WAGENVERHUURDERIJ in de VORSTENLANDEN

van **DON GRIOT, CARLIE** en **LOZE**,

die zijn overeengekomen de Passagiers van Djocjokarta naar Soerakarta, Boijolalie tot Salatiga heen en terug te brengen, zonder vooraf te schrijven, kunnende op die plaatsen zelve de Wagens en Paarden verkregen worden, om door te reizen zonder oponthoud. Het Tarief is in de Logementen van de bovengenoemde plaatsen aanwezig. (1244)

Aan suiker-contractanten, enz.

George Fletcher, ingenieur, enz., Farnham Place, Gravel Lane, Southwark, London, neemt hierdoor de vrijheid eigenaren en administrateurs van suikerfabrieken, en al degenen die met het maken van suiker belast zijn, opmerkzaam te maken op de groote kracht en voortreffelijkheid van zijne stoommachines, suikermolens, sappompen, riet- en ampasdragers, stoomverzuiveraars, gegoten en geslagen ijzeren suikerpannen, stoomketels, fabriektuig, waterkasten, enz., in vergelijking met die in gewoon gebruik, en ook bijzonder op zijne zware langzaam suikermolen, die van 65 à 70 pCt. sap van het riet afperst, waarvan hij de eenigste uitvinder is, hebbende dezelve op het eiland Cuba in 1837 ingevoerd, na welke tijd zij veel gezocht werd in de Britsche, Deensche, Spaansche en Portugesche bezittingen, en heeft ook aan aller wensch voldaan. *G. F.* vele jaren practische ondervinding in machineriën gehad hebbende, belooft eene spoedige bediening aan alle orders met welke men hem mogt gelieven te vereeren. Hij meent, dat, ofschoon zijne machineriën op het eerst duur mogen schijnen te zijn, zij, wanneer kracht, hoedanigheid van werk en duurzaamheid in aanmerking genomen worden, veel billijker zullen komen te staan dan menig anderen. Allen, die ondervinding van suikermachineriën gehad hebben, is het de moeijelijkheden en zware verliezen bekend, welke van billijke en defecte machineriën plaats vinden, alzoo het belang om sterke en krachtige, zooals *G. F.* altijd aan zijne ontelbare klanten levert, te bezitten. Alles wordt door hem op zijne fabriek geheel afgemaakt, blijvende slechts het oprigten voor den kooper over. (1204)

---

tegen den morgen viel hij in slaap.

Vier weken na dezen avond hoorde men naderende voetstappen op de trappen in het huis van den woekeraar. Jacob stond verschrikt op, want de huisdeur was altijd gesloten, en nu? — Hoe kon er iemand binnenkomen?"

Frans was te zeer in zijn werk verdiept, om het naderen van eenen vreemde te kunnen hooren. Jacob haalde naauwelijks adem — hij luisterde nog eens — hij had zich niet bedrogen; want juist daarop werd de deur heftig opengerukt en er trad een groote, sterke man binnen, wiens verschijning den woekeraar onwillekeurig een kreet van verbazing ontlokte.

»Ik stoor u immers niet?" vroeg de binnengekomene spottend, na eene achtelooze buiging.

»Wij hebben het zeer druk, en moeten u verzoeken, morgen terug te komen," antwoordde Frans voor zijn patroon, die zonder een woord te kunnen uiten, tegenover den vreemdeling stond.

»Ik heb met u niets af te handelen," antwoordde de vreemde norsch, zonder den klerk met eenen blik te verwaardigen. »Mijne zaak is van dien aard, dat ik die met niemand dan met den heer Jacob zelven kan afmaken."

»Deze jongeling is mijn klerk en dus ook in staat over alle zaken, die men met mij heeft, te spreken," zeide Jacob, zijne gewone kalmte herkrijgende.

»Ik wil alleen met u spreken," hernam de vreemdeling op hoogen toon.

»En ik heb geen tijd!" antwoordde de woekeraar en stond op om zich naar een ander vertrek te begeven.

»Gij *moet* tijd hebben!" brulde de vreemde, hem bij een arm aangrijpende. »Gij *moet* met mij spreken."

»Maar, mijnheer Greiffman! gij zult mij toch niet willen dwingen. Ik hoop, om met u mijnen tijd te verbeuzelen. — Ik dacht, dat onze zaak reeds lang was afgedaan."

Op het noemen van den naam »Greiffman" werd Frans beurtelings bleek en rood. Besluiteloos wat hij zou aanvangen, liep hij met haastige schreden door het vertrek, terwijl de beide mannen steeds heviger in woordenstrijd geraakten. Hij zou gaarne de partij van zijnen patroon genomen hebben, indien de binnengekomene zijn vader niet ware geweest. — Hij kon onmogelijk, zelfs niet in schijn, tegen dezen op treden; want hoe ligt had zijn vader deze daad voor ernst kunnen houden.

»Mijnheer!" zeide hij, zich schielijk tot zijnen vader wendende, »gij ziet wel, dat mijn patroon van daag niet wel gehumeurd is; wilt gij de goedheid hebben morgen terug te komen? Want met zulk een woordenstrijd kan de zaak toch niet ten einde gebragt worden, en uw haat, die duidelijk in uwe woorden doorstraalt, zal door de bittere woorden, die gij elkander toevoegt, nog grooter worden."

Greiffman wendde zich vertoornd naar zijnen zoon, maar werd door diens smeekenden blik tot meer vriendelijkheid gestemd. »Gij hebt volkomen gelijk, jongeling!" antwoordde hij, »wij zijn beide zeer driftig van aard en het zal beter zijn onze zaak op een anderen dag te behandelen. — Ik wensch u een goeden avond, mijne heeren!" voegde hij er bij en verwijderde zich.

Op last van Jacob moest Frans met een licht gaan zien, of Greiffman werkelijk het huis verlaten had, en toen hij daarvan de zekerheid verkregen had, beval hij hem de deur te sluiten.

»Goddank dat hij weg is!" zeide de woekeraar, toen Frans van zijn verkenningstogt terugkwam.

»De drommel hale hem! ik ben er ook blijde om."

»Nu moeten wij aan het werk, beste Frans! — Gij kunt morgen naar Seilitz gaan en hem vragen om bij mij te komen."

»Ja, dat zullen wij doen. Hij mag geene twee dagen meer leven, en uw broeder moet na dien tijd niet op vrije voeten zijn."

»Zoo gaat het goed!" riep Jacob, terwijl hij lagchend in zijne handen wreef.

Vrouw Greiffman zat aan den haard en verstelde kleederen, terwijl hare kinderen de bun in de school op-

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Vendredi, 6 Juin 1856.

Quatrième représentation du premier mois de l'abonnement de la seconde année.

ROBERT LE DIABLE.

Grand Opéra en 5 Actes.

Le spectacle commencera à **sept heures** précises. (1253)

Iemand van middelbaren leeftijd, in Landelijke ondernemingen, zoowel als met Fabriekwerken bekend en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne spoedig weder geplaatst. Adres letter H, postkantoor Indramayoe, Brieven franco. (1240)

Aan HH. Officieren en Ambtenaren

heeft de ondergeteekende de eer te berigten, dat hij thans bijzonder is ingerigt tot het vervaardigen van alle **Passementeriën**. Tevens belast hij zich met het in orde brengen van **Galonnes**, **Epauletten**, **Gouden en Zilveren Borduursels** van gecostumeerde rokken of jassen, welke door vervoer over zee of eenige andere oorzaak onaanzienlijk mogten zijn geworden; zonder dat daardoor de kleur van het laken in het minst beschadigd wordt.

Ook recommandeert hij zich tot het maken aller Dames-passementeriën, zoo als: **Franjes**, **Cordellières**, **Koorden**, **Kwasten**, **Knoopen**, enz.

(1200) L. KUYK,

Bazar Bahroe, te Batavia.

Plumes Universelles à Reservoir d'Encre

avec

Porte-Plume Régulateur *f* 4.

(1191) LANGE & Co.

KOKKIE BITJA,

Drie Gulden. Franco *Vier* Gulden.

(1235) LANGE & Co.

Van Haren Noman & Kolff te Batavia.

Eene nieuwe collectie supra **Diamantpennen** met pleet en verguld montuur, elegante **Kantoorschellen**. **Portemonnaies** met elastieken, Ivoren en Paarlemoeren **DamesPenhouders**, **Marmeren Leitjes** gesorteerd, Engelsche **Pennen-** en **Radeermessen**. **Taille Crayons**, **Zakkokers** met alle Toilet-benoodigdheden en meer andere nieuwigheden. (1258)

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff.

Een nieuw Prentwerk van **ALEXANDER V. H.** in den Rook des Tijds, *f* 3.

Een nieuw werk van **den ouden heer SMITS**, Familie van Ons, met platen *f* 2.

Voorts ontvangen:

Macaulay, History of England, vol. III and IV.
Dufour, Histoire de la Prostitution chez tous les peuples du monde, 6 vol.
Klencke. De natuurwetenschap der jongste vijftig jaren.
Dr. Mulder. De Guano.
Licht- en Schaduwbeelden, 3 stukken.
De Kultures der Orchideën.
Von Feuchtersleben, Gezondheidsleer der ziel.
Handboek der wellevendheid.
Handboek der Warenkennis,
Tollens, Gezamenlijke Dichtwerken, 1—5,

Benevens eene uitgezochte Collectie der nieuwste Romanwerken voor Leesgezelschappen. (1178)

Ackermann's Verwdoozen

en *Ackermann's* losse Waterverwen in 38 kleuren, op nieuw gesorteerd ontvangen bij

(1259) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VIOOL- EN GUITARSNAREN.

Compleete Stellen, (de zijden snaren dubbeld) in blikken doos, ad *f* 5.

Hunten. Méthode pour le Piano.
Beknopt en volledig Muzijkaal Woordenboek, bij

(1179) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Elastieke Ballen

voor kinderen, **Tooverlantaarns**, (eerste grootte), met de belegering van Sebastopol, **Kienspelen**, **Jeux du Steeple-Chase**, **Domino-spelen**.

Te bekomen bij

(1177) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Librairie de H. M. van Dorp, à Batavia.

Raspail, Manuel de Santé pour 1855, ou médecine et pharmacie domestiques, 9e edition . . *f* 3.—

(1211)

Aanbieding à *f* 40 in plaats van *f* 80.

Nederlandsch Magazijn van Kunsten en Wetenschappen, 16 deelen,

met eene menigte Houtsnêeplaten, te bekomen bij

(1210) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Boekhandel van *H. M. van Dorp*,

te Batavia.

Illustrirte Zeitung 1856.

Per Mail *f* 40.—

London Illustrated News 1856.

Per Mail *f* 52.— (1238)

H. M. van Dorp, te Batavia.

Verw- en Teekendoozen à *f* 75, *f* 50, *f* 26, *f* 18 en minder.
Perlamoeren en Schildpadden Balboekjes en Porte-Monnaies à *f* 16, *f* 15, *f* 10.
Perlamoeren en Schildpadden Notitieboekjes à *f* 50, *f* 40, *f* 15, *f* 10, *f* 6.
Porte-Sigarre tournante *f* 35.
Boite à Thé id. - 100.
Reisnecessaires, **Schrijfcassetten**, **Inktkokers**, enz., enz. (1212)

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1248) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri* te Soerabaya.

Het Vertrek der Stoomboot **LANGAN LAMONGAN**, is bepaald als volgt:

Van Batavia naar Samarang
op den 5, 15 en 25 van iedere maand, en
Van Samarang naar Batavia
op den 10, 20 en 30 van iedere maand.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(1236) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Rotterdam,

wordt aangeboden met het nieuw gebouwd snelzeilend barkschip **MAARTEN VAN ROSSEM**, kapt. **G. F. Kijken**, bijzonder goed ingerigt en uitgerust voor passagiers, hetzelve voert een medicinæ doctor. Het vertrek van hier is bepaald in de eerste helft der maand Julij.

Adres te Samarang bij *J. G. Thooft*, en alhier bij de agenten

(1254) HAAGER & SCHUURMAN.

Passage naar Rotterdam

met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt schip **Twee Anthony's**, kapitein *J. F. Klemp*. Aan boord bevindt zich een bekwaam geneesheer. Het schip zal omstreeks het midden dezer maand van hier vertrekken.

Adres bij

(1246) REIJNST & VINJU.

BATAVIA, *3 Junij* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het nieuwe snelzeilende Oldenb. barkschip **Mimi**, kapt. *Segebade*, om in het laatst dezer maand van hier te vertrekken. Nadere informatiën te bekomen bij de Heeren *Adam & Co.* te Soerabaya en alhier bij

de Agenten,

(1257) BüSING, SCHRöDER & Co.

BATAVIA, *den 4 Junij* 1856.

Met het snelzeilend tot den overvoer van passagiers doelmatig ingerigt schip **Robertus Hendrikus**, kapitein *R. H. Mulder*, wordt passage naar **NEDERLAND** aangeboden, zullende die bodem in het laatste der maand Junij tot vertrek alhier gereed zijn.

Adres te Samarang bij de heeren *Dorrepaal & Co.* en den Gezagvoerder en alhier bij de Agenten

(1226) G. SUERMONDT & Co.

Passage naar Nederland,

wordt aangeboden met het geheel nieuwe Barkschip **CORNELIA**, kapt. *J. A. N. Schagen van Leeuwen*, voerende een bekwamen scheeps doctor en voorzien van alle gemakken. Het vertrek zal van hier in de maand Junij plaats hebben. Adres bij

RUYL, CRAMER & Co. *Soerabaija*,
(1222) DE WEERDT, RUYL & Co., *Batavia*.

Passage naar Nederland

met het Ned. fregatschip **Claudius Civilis**, Kapt. *J. F. D. Petersen*, voerende een geëxamineerd scheepsdoctor, en door bijzonder goede inrigtingen bijzonder aan familien aan te bevelen. Gemelden bodem door snellen reizen gunstig bekend heeft de laatste reis van Nederland in 87 dagen afgelegd en zal tegen het einde der maand Junij tot vertrek gereed zijn.

Voor nadere informatien vervoegen men zich te Soerabaija bij

RUYL, CRAMER & Co.
alhier bij
(1224) DE WEERDT, RUYL & Co.

BATAVIA, 30 *Mei* 1856.

---

gegeven taak afmaakten; de kleine Louise zat met haar breiwerk in de hand, dikwijls naïve vragen tot hare moeder rigtende, hoe eene steek, die gevallen was, weder kon opgenomen worden, waarom haar vader niet kwam, enz. Wie dit gezin op den 2den October op de plaats van den gierigen huisheer gezien had, zou zeker niet vermoeden, hen onder zulke omstandigheden en zoo rustig bij elkander weder te vinden als op dien avond het geval was. Alles was zóó zindelijk en netjes in deze kleine woning ingerigt, en de kinderen waren zóó vrolijk, en ijverig, zóó zorgeloos, dat men volstrekt niet kon gelooven, dat het hoofd van dit ongelukkig gezin in het tuchthuis zat. Als men zijnen blik van de kinderen op de moeder liet vallen, zag men op haar voorhoofd eene ligte wolk van zwaarmoedigheid, maar die, zoodra zij naar hare kinderen zag, verdween.

Het was ongeveer zeven ure, toen er aan de deur geklopt werd.

»Daar komt vader!" riep Louise

Vrouw Greiffman gebood haar te zwijgen, stond op, opende de deur en — haar echtgenoot omarmde haar.

»Andreas!" riep de vrouw, »zijt gij weder vrij?"

»Ja, goddank!" antwoordde hij en tilde de kleine Louise, die zijne knie omvat had en gedurig »vader," riep, op zijnen arm. Nadat Andreas omtrent vele zaken inlichting had bekomen en de vreugde van zijne terugkomst wat bedaard was, moest hem natuurlijk de welgesteldheid van zijn gezin in het oog vallen. Zijne vraag was derhalve, hoe zijne vrouw in zulke goede omstandigheden gekomen was? Zij vertelde hem hierop, dat dit alles het werk was van Frans, maar zij verzweeg, dat hij zelf in de stad woonde.

Spoedig werd een gezond avondmaal opgedischt en nadat allen verzadigd waren, wilden zij zich ter ruste begeven, toen Frans binnentrad.

»Frans!" riep de moeder.

»Frans!" herhaalde Greiffman op denzelfden toon.

»Ja, ja, ik ben Frans, uw zoon, dien gij sinds jaren niet gezien hebt en die nu klerk is bij den heer Jacob!" antwoordde Frans.

»Weet gij ook in welke betrekking ik tot den schelm sta?"

»Ja, en ik weet nog veel meer."

»Stil — kom in de andere kamer."

Nadat Frans zijnen vader alles, zelfs de laatstgesmeede ontwerpen, omtrent den moord van den jongen Seilitz, enz., had medegedeeld, eindigde hij zijn verhaal met eene uitnoodiging aan zijn vader om den volgenden avond ten huize van den woekeraar te komen.

»Ik zal de deur openlaten," voerde Frans hem te gemoet. »Wij zullen met ons drieën den oude dwingen alle verduisterde papieren terug te geven. Hij zal met blijdschap onzen wensch bevredigen, omdat wij anders de geheele zaak voor den regter zullen brengen."

De oude Greiffman was zoo blijde als een kind, en beloofde ten negen ure te zullen komen.

Van hier begaf Frans zich naar Seilitz om ook hem met het ontworpen plan bekend te maken.

Het was zeven ure des avonds van den volgende dag, toen Jacob in zijne kamer onrustig op en neder liep.

»Zoudt gij denken, dat hij zal komen?" vroeg hij zijnen klerk.

»Gewis zal hij komen!" antwoordde Frans, »want de begeerte om zijn vermogen terug te krijgen, kan hem geen ander besluit doen nemen." Hierop gaven beide zich weder aan eigene overdenkingen over.

Een half uur later zette Jacob met zijnen klerk de punchglazen gereed, hij lag eenige sigaren voor zijn gast op de tafel, verzocht Frans vooral niet te vergeten opium in de punch te doen en wachtte zoo de komst van zijn slagtoffer af. Niet lang daarna kwam de heer Seilitz. Hij werd gulhartig verwelkomd en verzocht plaats te nemen.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Naar wij vernemen heeft de Directie der militaire societeit *Concordia* te Weltevreden Zijner Excellentie den Gouverneur Generaal het Eere-lidmaatschap dier societeit aangeboden, hetwelk door H. D. welwillend is aangenomen.

— Van een bezoeker van het op de reede alhier liggend Nederlandsch clipperschip *Electra*, kapitein H. Wigman, ontvingen wij de volgende regels ter plaatsing:

»Was mijne oplettendheid op genoemden bodem, door de in vroegere nommers van den *Java-Bode* geplaatste aankondigingen en aanbevelingen omtrent denzelven reeds gaande gemaakt, in verwondering verkeerde zij toen ik onlangs door de welwillende beleefdheid van genoemden gezagvoerder in de gelegenheid was een bezoek op dat clipperschip af te leggen.

Wel mag men zeggen, dat het ideaal van scheepsbouwkunde in dat schip verwezenlijkt is.

Maçonnieke wijsheid heeft het plan tot dit trotsche zeekasteel ontworpen en kracht en schoonheid in hetzelve vereenigd.

Reeds het uiterlijke van dien bodem verwekt verwondering en gevolgtrekkingen omtrent deszelfs snelheid.

De ranke kiel ligt als een vogel op het water en naauwelijks zou men haar meer dan honderd voeten lengte geven, zoo net en vlug drijft zij op de baren, dan die begoocheling verdwijnt, wanneer men aan boord komt en een zeereus van 235 voeten lengte, 42 breedte en 24 diepte onder de voeten heeft.

Aan boord heerscht de grootste netheid, ja élégance, met de meeste doelmatigheid vereenigd, en toch zijn kracht en sterkte daardoor niet verwaarloosd. Het tuig is ligt en net, en trotsch verheffen zich masten en stengen in de lucht. Alles is daar als het ware anders als op gewone schepen. De beste en nieuwste uitvindingen ziet men er vereenigd. Het roer wordt door een zeer eenvoudig mechaniek met twee Archimedische schroeven in beweging gebragt en kan door een kind worden bestuurd; ook het ankerspil wordt door eene geheel nieuw uitgevondene kracht in werking gebragt. Een op dik blik aangebragte ventilator schept versche lucht door den ganschen bodem. Nachthuis, lantarens, kajuitslampen, enz., zijn allersmaakvolst en in de aangenaamste vormen [hecht] en doelmatig bewerkt. Eene colossale ijzeren ketel in het onderruim kan 35 leggers water inhouden. De kombuis is hecht, eenvoudig en zoo doelmatig ingerigt, dat ook bij het slechtste weder daarin kan worden gekookt. Eene uitgestrekte kampagne lokt de passagiers uit, om bij goed weder een vrij uitzigt op zee en verfrisschende lucht te genieten, terwijl men bij onstuimig weder onder de kajuitskap, die, met ramen van gekleurd glas voorzien, het uitzigt op zee veroorlooft, een aangenaam verblijf kan vinden.

Verrukkelijk echter is vooral de ruime en allerélegantst ingerigte kajuit. Daar vergeet men aan boord van een schip te zijn. Prachtig is zij gestoffeerd. De breede kajuitsbank is eene zachte, met rood fluweelen kussens bekleede divan. Het beschot is bezet met een mahoniehouten rustbank met elastieke, rood fluweelen zitting en twee dito leuningstoelen. In het midden staat een tafel van hetzelfde houtsoort met marmeren blad. De zijwanden, de deuren der hutten uitmakende, zijn gothisch met drieërlei schoone houtsoorten betimmerd. Tegen het beschot, de scheiding van kajuit en long room, hangt een prachtige spiegel. De zoldering is helder wit geverwd met vergulden randen. In den ruime keekoek hangt een smaakvolle Chinesche lantaren van geschilderd glas, die des nachts een treffend licht op die verschillende voorwerpen doet vallen.

Jammer dat zulk een schoon en voortreffelijk ingerigt schip te huis moet varen, zonder dat talrijke passagiers gebruik maken van zijne vele gemakkelijke en schoone inrigtingen, te meer jammer, daar de heer *Wigman*, deszelfs gezagvoerder, juist het talent bezit, (ik spreek uit ondervinding) om aan reizigers het eentoonige eener zeereis te doen vergeten.

Het clipperschip *Electra* is in Noord-Amerika gebouwd, doch door aankoop thans den eigendom eener Amsterdamsche reederij.

— Onze laatste berigten, uit de Molukko's ontvangen, behelzen weinig bijzonders.

Amboina en Banda zijn sedert een jaar zeer gezond, doch te Ternate heerschten voortdurend gevaarlijke koortsen. De sterfte in de bovenlanden van Menado heeft geheel opgehouden, daar de buikloop ten eenemale verdwenen is.

Het berigt omtrent de Sangir eilanden, vroeger door ons medegedeeld, is nog niet geheel zeker. Wel heeft daar, zooals wij opgaven eene hevige uitbarsting plaats gevonden, maar het aantal der negorijen en het cijfer der daarbij omgekomene slagtoffers valt nog niet zoo naauwkeurig te bepalen.

Bagelen. Ten gevolge van op den 13den en 28sten April jl. plaats gehad hebbende hevige bandjers in de rivieren *Bogowonto*, *Djalie*, *Gebang*, *Kedoongtawon*, *Kedoongbener* en *Kemit*, heeft de bevolking van de districten *Pramboon*, *Karang Anjer*, *Petoerooh*, *Kemirie*, *Koetoardjo*, *Djenar*, *Ambal* en *Wonotoro*, die aan de boorden van de rawa woonde, groote schade geleden, zoo door de vernieling van de bijna oogstbare padievelden en indigo aanplantingen, als door het verlies van pluimvee en de beschadiging van woningen, waterleidingen en dammen.

De gezegde rivieren rezen in den avond van den 13den April zoodanig, dat niet alleen de lage oevers geheel werden overstroomd, maar zelfs hooger liggende streken, door eenen waterstand van 5 tot 9 voeten, hooger dan bij gewone bandjers het geval is, onder water werden gezet.

[Al de mondingen der waterleidingen hebben min of meer geleden.

De in het district Djenar gelegen indigo fabriek Ngrawong is ondergeloopen, waardoor de indigo pap in de bakken aanwezig van p. m. 162 koekjes is verloren geraakt, terwijl in de gezamenlijke districten 271 bouws indigo aanplant zijn overstroomd.

De overstroomde rijstvelden bedroegen in het regentschap Poerworedjo 586 bouws, in dat van Karang Anjar 612 bouws en in dat van Ambal 591 bouws; niet tegenstaande alle beschikbare handen aan het snijden werden gesteld, ging de oogst van p. m. 2500 bouws verloren.

Het verlies aan pluimvee kon met geene juistheid worden opgegeven, doch wordt geschat op eene waarde van *f* 300:

Eenige karrenwegen en kleine bruggen zijn onbruikbaar geworden, doch aan de groote wegen en bruggen is geene belangrijke schade gekomen.

Door het bestuur wordt alles aangewend om de bevolking in haar geleden verlies te gemoet te komen.

(*Jav. Cour.*)

Samarang, 31 Mei. In den avond van den 22 dezer, begaf zich de Javaan genaamd *Pak Podo*, van de dessa Glompong naar Bodja, toen hij eensklaps door eenen tijger aangevallen werd, die hem echter, na het toebregen van 4 unbeduide wonden weder, losliet.

(*Sam. Cour.*)

Soerabaya, 28 Mei. Wij hebben reeds van onze sympatie doen blijken en van onze diepe deelneming in het overlijden van den vromen en hoogstmenschlievenden pastoor Moonen, en wij betreuren het, dat onder zoo velen, die in de gelegenheid waren dien hooggeschatten priester in zijne waarde te kennen, nog niet éène stem zich heeft doen hooren voor den overvoer zijner dierbare overblijfselen tot in het midden van ons. Zoo ooit eene graftombe een bewijs van hulde en eerbied kan zijn, dan is het hier en wenschen wij in de gelegenheid gesteld te worden, onze geldelijke offers te storten op dat altaar voor ware christenliefde en christendeugd opgerigt. Zoo wij niet vreesden, dat onze stem te zwak ware, om zich met eenige hoop op goeden uitslag te doen hooren, wij zouen de eersten zijn die hierin voorgingen.

Wij vinden aanleiding tot de uiting dezer bijzondere gevoelens door de plaatsing van het hier ondervolgende 10regelig versje, dat wij volgaarne eene plaats in den *Oostpost* geven. *De Redactie.*

BIJ HET ONTSLAPEN VAN DEN WELEERW. HEER

N. MOONEN,

R. C. Pastoor te Soerabaya.

Ik was hongerig, gij hebt mij gevoed.
Naakt en hebt mij gekleed. Beërf het Koningrijk.

Het was genoeg een mensch te wezen,
En weigring had men niet te vreezen,
Van hem, die, waar ook de armoê schreide,
Door ruime gift het hart verblijdde.
Geen arme liet hij ledig gaan;
Maar bood hem spijs en kleeding aan.
Die vrome helper, mild in 't geven,
Ging over tot een beter leven.
De hemel telt een engel meer:
God geve een and'ren *Moonen* weer!

Pasoeroean, 22 Mei 1856. EEN PROTESTANT.

(*de Oostpost.*)

NEDERLAND.

Den 9 April zal van Harderwijk vertrekken, om op den 11 daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip *Palembang*, liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar O. I., een detachement, sterk 100 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den van verlof terugkeerenden majoor der artillerie Feuilletau de Bruin, medegeleider de 2de luitenants der artillerie Berail, van Zijll de Jong en de apothecar 3de klasse van Gorkum.

— Bij besluit van 13 Febr. is bepaald, dat, tot aanvulling der landmagt in de overzeesche bezittingen, in den loop van dit jaar, 1400 militairen zullen worden uitgezonden.

— Wij kunnen met zekerheid mededeelen, dat de hoofd-ingenieur van den waterstaat F. W. Conrad, president der commissie voor de kanalisatie der landengte van Suez, door den onderkoning Saïd Pacha benoemd is tot zijn speciaal gevolmagtigde, om in de volgende zittingen dier commissie te Parijs de belangen van Egypte te behartigen. Wij verheugen ons voor onzen kundigen landgenoot en voor de eer van Nederland, over dit blijk van vertrouwen des onderkonings, hetwelk een bewijs oplevert van de uitstekende wijze, waarop de heer Conrad zijne taak als voorzitter der commissie tot nu toe vervuld heeft.

ENGELAND.

De hoofdstad Londen beslaat eene uitgestrektheid van 122 vierkante mijlen, bevat 297,391 huizen en 2,362,236 inwoners. De jaarlijksche vermeerdering der bevolking beloopt 40,000 zielen, voor de helft voortspruitende uit het meerdere getal geboorten, dan dat der sterfgevallen, en voor de wederhelft uit den onophoudelijken toevloed van vreemdelingen, die zich daar komen vestigen. Gevolgelijk worden er, één huis stellende voor 10 inwoners, aanhoudend 4000 nieuwe huizen gebouwd, zoodat Londen zich voortdurend vergroot door de toevoeging eener nieuwe stad van aanmerkelijke uitgestrektheid.

De vereenigde lengte der straten van Londen bedraagt 1750 mijlen; het kapitaal tot bestraten 14 millioen ponden sterling en de kosten van onderhoud jaarlijks 1,800,000 p. s. Onder de straten loopen 1900 mijlen gazbuizen en eene gelijke lengte buizen voor het aanvoeren van water, die, berekend tegen een shelling per voet, een kapitaal vertegenwoordigen van bijna een half millioen p. s. Dat, hetwelk gestrekt heeft voor plaatsen van 360.000 gazlichten in de verschill[...] straten, markten en doorgangen bedraagt 3 millioen [...] s., en de kosten dier verlichting beloopen jaarlijks [...] halve millioen p. s. De 360,000 gazlichten verte[...] iederen nacht 13 millioen kubiekvoeten gaz.

De bruto jaarlijksche opbrengst der huizen we[...] volgens de registers der Income-Tax en der Prope[...] Tax 12,500,000 p. s. af. De meubelen dier huizen [...] verzekerd voor 166 millioen p. s.

Volgens officieele rapporten houden zich ten a[...] tijde te Londen 143,064 personen op zonder beke[...] woonplaats. Van dit aantal zijn 4000 vagebonden [...] beroep die der stad jaarlijks 50,000 p. s. kosten. [...] Londen zijn 110 dieven met inbraak, 107 op klaarl[...] ten dag, 40 straatroovers, 775 zakkenrolders, 3675 [...] wone dieven, 11 paardendieven, 140 hondendieve[...] 3 vervalschers, 28 valsche munters, 307 personen [...] van de verspreiding der valsche munt leven, 141 [...] misbruik van vertrouwen en afzetterijen, 182 van [...] liefdadigheid door behulp van valsche verklaring[...] 343 heelers, 50 vervaardigers van valsche verklarin[...] voor de bedelaars en 86 dieven à l'américaine, te [...] men 16 900 strafschuldigen van allerlei aard bij de [...] licie bekend, wier diefstallen, zoo aan goederen als [...] geld, jaarlijks berekend worden op eene waarde [...] £st. 42 000.

— Te Londen heeft op den 14 Maart een opmerke[...] waardig iets plaats gehad, en wel eene meeting [...] ontslagene misdadigers, die zich vereenigd hadden [...] het allezins eervolle doel, om middelen te beramen [...] verbetering op eene eerlijke wijze van den ongelukki[...] toestand, waarin zij door hun verleden waren vervalle[...]

BELGIE.

Antwerpen, 12 Maart. Er bestaan familienamen, [...] door hunne zonderlingheid al zeer aardige toenaderi[...] gen te weeg brengen. In het afgeloopen jaar overle[...] te Brussel in de maand Februarij, een commies genaa[...] Fevrier, (Februarij) geboren in de maand Februarij. Een[...] ge dagen geleden ging een zekere *Sansressource* (zo[...] der middelen) een huwelijk aan met eene jonge doc[...] ter genaamd *Riche* (rijk.) en nu heeft een behoefti[...] die ook den naam van Sansressource (Pieter) draagt, [...] vonnis van de regtbank ter eerste instantie te Br[...] sel, het Pro-Deo verkregen in een civiel proces.

— Eene onnatuurlijke moeder is in het gehucht Bro[...] geterre-les-Charleroy, omdat zij een harer kinderen [...] durende drie maanden hield opgesloten, in hechten[...] genomen. Die kleine ongelukkige, 4 jaren oud, werd do[...] de politie in een donker hoekje der moederlijke woni[...] gevonden. Hij lag op een stinkend bed, slechts bestaa[...] de uit een vochtigen verrotten stroozak. Het kind w[...] geheel naakt en het ongedierte bedekte zijn hoofdha[...] zoo dik als een mierennest; zijn gelaat geleek op dat ee[...] dooden. Zoodra de kleine de politieagenten ontwaard[...] riep het met eene zwakke stem »ik heb honger."

Wij hopen dat deze ontaarde moeder eene stren[...] straf zal ondergaan.

Antwerpen, 18 Maart. Gisteren middag, ongeveer t[...] 6 ure reed een rijtuig in vollen draf over de Place [...] Meir, begeleid door gendarmen, vooraf gegaan door e[...] vigilante, waarin een officier van justitie was gezete[...] en gevolgd door eene groote menigte volks. Het publi[...] was ten uiterste nieuwsgierig om te weten, wat d[...] zonderlinge optogt beteekende er ieder ondervroeg d[...] ander om er de uitlegging van te hebben. Eindeli[...] vernam men, dat te Brasschaat een persoon in hecht[...] nis was genomen, wiens handelingen, door ligtgeloovi[...] heid vergroot, hem binnen weinig tijd, een berucht[...] naam hadden doen verwerven. In een woord *Jefke* [...] *Strijker*, werd, goed bewaakt, naar de gevangenis ove[...] gebragt. Men spreekt van zware beschuldigingen t[...] zijnen laste en het geregtelijk onderzoek in deze za[...] is reeds begonnen.

Heden morgen, toen men hem naar het bureau va[...] den regter van instructie bragt, ontwaarde Jefke, d[...] voorgeeft alle gebreken, enkel door aanraking met [...] handen, te kunnen genezen, dat een der dienstdoen[...] gendarmen doof was en dadelijk begon bij diens oore[...] te wrijven. Wij weten echter niet of die agent d[...] openbare magt ook even onmiddelijk het gehoor hee[...] terug gekregen.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Maart. Verscheidene vredesvoorteekens wor[...] den hier opgemerkt, zoo is

1°. Aan den schouwburg du Mont Parnasse verbode[...] de wederopvoering van *de Kozakken*, dat vaderlandsch[...] drama, hetwelk in het afgeloopen jaar zooveel opgan[...] heeft gemaakt.

2°. Insgelijks aan de rondventende boekverkooper[...] en uitstallers, het ronddragen en uitstallen van carica[...] turen, den czaar en zijne generaals, onder de gedaante[...] van ijsbeeren en andere hatelijke gedrochten, voorstel[...] lende.

3°. Worden, in afwachting der aanstaande sluitin[...] van het tractaat van Parijs, in de werkplaatsen van de[...] heer A. Godillot, aannemer der officiele openbare fee[...] ten, allerlei soorten van vredes-zinnebeelden vervaar[...] digd, zooals olijftakken, vereende handen, diplomatiek[...] schalen, schilden en wapenrustingen met de Moskovi[...] sche wapens, enz.

— Uit eene statistieke opgave door *la Presse* beken[...] gemaakt, blijkt dat de landmagt van alle Europesch[...] mogendheden te zamen bedraagt een totaal van 4,162,21[...] manschappen, waarvan 2,581,282 behooren tot de z[...] rijken, bij het congres te Parijs vertegenwoordigd wor[...] dende. De zeemagt der Europesche zeestaten telt 281[...] vaartuigen, waaronder 600 stoomschepen, als ook nage[...] noeg 50,000 kanonnen. De zes bij het genoemd co[...] gres vertegenwoordigde mogendheden bezitten eene ze[...] magt van 1819 schepen met 39,648 stukken geschut[...]

— Wij lezen in de *Salut public* van Lyon:

Den 8 Maart trok een Portugeesch officier door de[...] stad, bij zich hebbende een Orang outang, dien hij i[...] de bosschen van Bengalen gevangen had. Dit zes En[...] gelsche voeten lange dier liep, zonder den minsten schij[...] van ongemak of dwang, regt op en draagt een baar[...] die van het eene oor tot het andere loopende, en he[...] onderste gedeelte der kin bedekkende, zijne verschrikke[...] lijke gelijkenis met het menschelijk geslacht voltooi[...]

Een groot aantal nieuwsgierigen vergezelden dit zo[...]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 4 Junij 1856, No. 45.

derlinge dier van de station af; zijne beenen in een nankingsche broek gestoken en een strooheed schuins op het hoofd, zoo had het geheel het voorkomen van een welgestelden Amerikaanschen planter.

— *Parijs*, 10 Maart. Men verzekert, dat een zeer gewigtig persoon der legitimistische partij tot het keizerrijk is toegetreden. Zijn uitvlugt is vrees. Dat herinnert Mechaud. De heer de Fontanes drong op zijne toenadering tot den keizer (Napoleon I) aan en zeide hem, dat de abt Delille er wel in toegestemd had om een pensioen van 2000 kroonen aan te nemen. Dat geloof ik wel, antwoordde Mechaud, want hij is zoo bang, zoo bang, dat hij er wel een van 200,000 fr. zou hebben aangenomen. Men vindt altijd vreesachtigen van deze soort. De onze zal er wel in toestemmen senateur te worden, altijd alleen uit vrees.

— Sedert lang werd zekere X...., een eenvoudig handwerksman, wonende in de omstreken van Chaponost digt bij Lyon, door een idèe fixe geplaagd, de vrees namelijk van levendig begraven te zullen worden.

Met het doel om zijn geest tot rust te brengen en zijnen gelijken, die zich in het geval eener te vroegtijdige begraving mogten bevinden, eene wezenlijke dienst te bewijzen, heeft onze man een toestel uitgedacht en gemaakt, door middel waarvan, de ongelukkigen, die slagtoffers worden van den spoed hunner erfgenamen, in hunne doodkist ontwakende, hoop kunnen voeden behouden en wel uit hun te vroeg gedolven graf te geraken. Zie hier de beschrijving van het eenvoudig mechanismus, hetwelk hij heeft uitgedacht.

Aan eene doodkist van gewone gedaante en grootte, heeft hij twee blikken buizen aangebragt, lang genoeg om boven den grond van den grafkuil uit te steken en met de buitenlucht in gemeenschap te zijn. Aan den mond van een dier buizen hangt een schel, die gemakkelijk in beweging kan gebragt worden door een touw, welks einde door die buis in de doodkist neerdaalt, in het bereik der hand van den schijndoode. Zoodra deze tot het leven terugkomt, behoeft hij slechts aan dat touw te trekken en dadelijk snellen de bewakers van het kerkhof toe, om te vragen wat er van zijne dienst is.

De uitvinder heeft dezer dagen zelf een proef met zijn toestel genomen. Door twee vrienden geholpen, is hij in een grafkuil, die door zijne zorg vooraf was gegraven, neergedaald, heeft zich in de aldus door hem gemaakte doodkist gelegd en is daarin twee uren gebleven, verzekerende dat hij vrij adem halen, met gemak schellen kon en zijn stelsel nog slechts eenige geringe wijzingen noodig had, om aan zijne inzigten te voldoen en in alle deelen onverbeterlijk te zijn.

DUITSCHLAND.

Koningsbergen, 8 April. Eene depêche uit St. Petersburg dd. 5 dezer, meldt, dat aldaar eene ministeriële ordonnantie is verschenen, waarbij gezegd wordt dat ten gevolge van het sluiten des vredes, de handelsbetrekkingen tusschen de oorlogvoerende mogendheden hersteld wordt. De koopvaardijschepen der Westersche mogendheden zullen in de Russische havens toegelaten worden, terwijl de scheepvaart ook voor de Russische schepen zonder beletselen weer opengesteld wordt.

Weenen, 2 April. De tegenwoordige ligting voor de militaire dienst heeft, alvorens er toe besloten werd, aanleiding gegeven tot langdurige onderhandelingen tusschen de centrale militaire canselarij en den minister van binnenlandsche zaken. De kanselarij verlangde dat de ligting zou bedragen 120.000 man in de plaats van 60,000, omdat in het vorige jaar geen ligting had plaats gehad, terwijl het derde en het vierde legerkorps gedurende hun verblijf in Gallicië en de Bukowina aanzienlijke verliezen hadden geleden, verliezen die gemiddeld 2000 man elke maand bedroegen, en welke leemten nog niet waren aangevuld. De minister van binenlandsche zaken deed echter opmerken, dat hoezeer in 1852 geene ligting heeft plaats gehad, er in 1854 twee ligtingen waren; hij bewees voorts door statistieke opgaven dat eene ligting van 120.000 man den landbouw zeer zou benadeelen. De keizer vereenigde zich met des ministers meening en bepaalde de ligting op 60.000 man.

— Uit Berlijn meldt men het volgende:

De heer von Senfft heeft bij het Heerenhuis het volgende ontwerp van wet, door 28 zijner medeleden ondersteund, ingediend. Art. 1. De kleinhandel in branderijen en likeuren is alleen in tapperijen geoorloofd. 2. Verkoop van brandewijn aan vrouwen of meisjes, of aan knapen beneden de veertien jaren, is op straffe eener boete van 10—50 thlr. verboden. Bij de tweede overtreding wordt de vergunnig tot uitoefening van het bedrijf ingetrokken. 3. Op gelijke straf wordt verkoop van brandewijn op zon- en feestdagen verboden. 4. Aanklagten wegens kroegschulden en uit den kleinhandel in brandewijn voortspruitende, worden niet door de regtbanken aangenomen.

RUSLAND.

Uit Russische brieven blijkt, dat tot op den 29sten Febr. in dat keizerrijk nog geen het minste berigt was uitgekomen, om de opening der conferentien aan te kondigen. Slechts door de *Russische Moniteur* is een klein deel der Russische bevolking dit gewigtig nieuws te weten gekomen.

De voortzetting der Russische wapening verdubbelt in ijver en te St. Petersbug veronderstelt men, dat, indien de vrede niet gesloten wordt, de vloot in de Oostzee niet zoo onwerkzaam zal blijven als in de vorige jaren, daar het aantal kleine vaartuigen, door stoom gedreven, sterk vermeerderd wordt. De staatsraad Zaroleff, een der Russische Cresussen, die zich door groote vaderlandslievende giften heeft onderscheiden, heeft onlangs 4.000.000 ℔ ijzer ten behoeve der haven en vloot geschonken.

— De volgende daadzaak doet den waren toestand van het Russische keizerijk kennen. De lijkdienst op 1 Maart ter nagedachtenis van wijlen keizer Nikolaas heeft geen grooten indruk gemaakt. De toestand is sedert deszelfs overlijden zoodanig veranderd, dat, in weerwil der vooruitzigten op vrede, eene vergelijking van denzelven als toen met dien op heden, geene de minste geestdrift heeft opgewekt.

— Het berigt, dat de vrede gesloten is, heeft bijzonder in Polen de levendigste vreugde verwekt. Voor dat land is dit eene groote weldaad, bijzonder omdat hierdoor een einde komt aan de talrijke ligtingen, waaronder de bevolking op eene verschrikkelijke wijze heeft geleden. In de jongste tijden ontbrak het daar algemeen aan handen, om het land te bebouwen.

ZWITSERLAND.

De herziening der constitutie in het Zwitsersche canton Solothurn, is tot stand gekomen door eene vereeniging van de Ultra-Katholieken met de Liberalen. Volgens het dagblad van Bazel hebben eerstgenoemden de laatsten ondersteund, op voorwaarde dat het behoud van de kloosters in de nieuwe constitutie gewaarborgd zou worden.

— Uit een door den nederlandschen consul te Zurich medegedeeld overzigt van den staat van den handel en nijverheid gedurende 1855, blijkt dat de nadeelige invloed, dien de oorlog elders heeft uitgeoefend, zich in Zwitserland niet heeft doen gevoelen. Vooral voor de nijverheid in het canton Zurich, was het afgeloopen jaar verre van ongunstig, terwijl de oogst iets meer dan eene middelmatige opbrengst leverde en de aardappelen voor het eerste sedert 1845 volkomen geslaagd zijn. Wat de zijde-fabrieken betreft, had de verbetering, die zich in het laatst van 1854 had geopenbaard, zich gedurende 1855 staande gehouden, en de voorhanden stoffen hadden kunnen worden afgezet tot prijzen, die aan de fabrikanten rekening gaven. Opmerkelijk was de hooge prijs, waarop de ruwe zijde gedurende het geheele jaar bleef, en die het vermoeden wettigde, dat de zijde-opbrengst van Lombardije niet meer in de behoefte der fabrieken kan voorzien. Een natuurlijk gevolg daarvan zou wezen dat de chinesche zijde, die vroeger uit hoofde van den hoogen prijs niet met de italiaansche kon mededingen, door de zwitsersche fabrieken meer en meer gezocht worden, en dus de invoer van dat artikel meer en meer toenemen zou.

De katoenfabrieken hebben onafgebroken gewerkt, en in de oostersche landen grooten aftrek tot goede prijzen gehad. Hetzelfde kan van de katoenspinnerijen gezegd worden.

SPANJE.

Eene verfoeijelijke misdaad heeft de bevolking van Madrid in droefheid gedompeld. De heer X, een rijk landeigenaar vertrok den 31 Januarij uit de hoofdstad om een zijner landgoederen te gaan bezoeken. Hij zat in een rijtuig en daar hij eene groote som aan goud en bankpapier bij zich had, had hij de voorzorg genomen zich met twee revolvers te wapenen en door twee van kop tot teen gewapende personen te doen vergezellen, die het rijtuig te paard volgden.

Onderweg werd hij eensklaps door eene sterke bende struikroovers omringd, die het geleide op de vlugt joeg. Vervolgens bonden die booswichten den heer X, maakten zich meester van alles wat hij bij zich had en bragten hem in een hol, te midden van een bosch gelegen. Vandaar schreven zij aan zijne familie, dat zij hem tegen een som van 10.000 Spaansche matten, die onmiddelijk betaald moest worden, in vrijheid zouden stellen; zoo niet, meldden zij, zouden zij hun gevangene om het leven brengen.

Mevrouw X, ten hevigste ontsteld, zond dadelijk een vertrouwden knecht met die som naar de door de roovers aangewezene plaats. Die knecht heeft Madrid op den 5 Februarij verlaten en sedert heeft men van hem, noch van den heer X de minste tijding. Algemeen vreest men, dat de roovers die som aangenomen en toch den heer X en zijn knecht vermoord hebben.

Naar ingewonnene inlichtingen, schijnt het, dat de bende roovers, die den heer X gevangen heeft genomen, dezelfde is, welke op het einde van het afgeloopen jaar het dorp la Torre-des-Estaban-Ambran (provincie Toledo) overvallen, uitgeplunderd en daar een groot aantal moorden gepleegd heeft.

PORTUGAL.

Volgens berigten van Lissabon heeft de heer Fontes, in de kamer der afgevaardigden, zijne nieuwe financieele plannen voorgedragen en daarbij gevoegd een wetsontwerp betrekkelijk de leening van $1\frac{1}{2}$ millioen, als ook omtrent de onderneming van den centralen spoorweeg op het schier-eiland. Hij heeft daarenboven voorgesteld het zeepmonopolie in te trekken en, na de maand Mei 1856, het beheer over den tabak in handen van het gouvernement te stellen. Verscheidene belastingen zouden worden afgeschaft en om het daardoor ontstaande deficit te dekken, was er sprake eener belasting, op den eigendom in te voeren. Al die voorstellen zijn in handen van de commissie van de financien gesteld, die echter, naar men zegt, eerst ten volle omtrent de staatkunde diens ministers wenscht ingelicht te zijn, alvorens haar verslag uit te brengen.

GRIEKENLAND.

De Grieksche *Moniteur* van 4 Maart berigt, dat men weder nieuwe voordeelen op de roovers heeft behaald. De hoofden der rooverbenden Panourgia en Platijs zijn van het leven beroofd. Panourgia is gedood door een zijner mederoovers, genaamd Ulijsses Mavrodenos, die hem sedert 6 December overal vervolgde met het doel om hem om te brengen. Den 24 Februarij, verbrijzelde hij, digt bij Lévadie, hem, terwijl hij sliep, met een steen de hersenpan; vervolgens begaf hij zich naar die stad en gaf kennis, waar de roovers zich ophielden. Het rooverhoofd Platijs is in de Valtos door de herders, wier schapen hij had geroofd, afgemaakt. De roovers, van alle kanten door de openbare magt en inwoners vervolgd, hun geheelen ondergang voorziende, zoeken overal te vergeefs naar schuilplaatsen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Men schrijft van Bucharest 24 Februarij aan de *Constituonel:*

Een drie dubbele moord heeft in de voorstad Iscor, een afgelegen gedeelte der groene wijk, plaats gehad. (De hoofdstad is verdeeld in vijf wijken, door de kleuren zwart, blaauw, rood, geel en groen van elkander onderscheiden).

Reeds ongeveer eene maand geleden, was een der latere slagtoffers, een herbergier, in zijne woning door twee Oostenrijksche soldaten overvallen en naauwelijks den dood ontkomen, na evenwel verscheidene bajonetsteken gekregen te hebben. Hij bragt zijne klagten bij de policie in, die dadelijk een onderzoek instelde. De beide boosdoeners werden gevat, door den herbergier herkend doch verder gevolg had de zaak niet, ten minste voor zoo ver het publiek het te weten is gekomen.

In den nacht op 17 op 18 Februarij, gedurende een hevigen storm uit het N. O., drongen eenige dieven in de woning van dien herbergier wetende dat hij bezitter was eener somma van 20,000 piasters. Zij vonden hem in gezelschap van twee zijner deelhebbers.

Die drie mannen werden den volgenden morgen dood, badende in hun bloed en in een afgrijselijken verminkten toestand gevonden en zij schenen afgemaakt te zijn met scherppuntige wapenen, die diepe wonden hadden te weeg gebragt, welke men vermeende als bajonetsteken te herkennen. Daar en boven waren, voorzeker om hun te doen bekennen waar men het geld geborgen had, de voetzool van den een, de tong van den ander en de borst van den derde met vuur verzengd. Het geld was verdwenen.

De plaatselijke policie stelde een nieuw onderzoek in en verzocht den officier van justitie zich ter plaatse te begeven, doch deze ambtenaar antwoordde, dat hij met die zaak niets had te maken, dewijl zij „afgeloopen" was en men gelooft, dat het daar ook wel bij zal blijven.

NOORD-AMERIKA.

Berigten uit Porto Cabello melden, dat de wetgevende vergadering den president gemagtigd had om met Nieuw-Grenada en Emador te onderhandelen nopens de herstelling van de voormalige republiek Columbia.

— De schrijfster van de *Hut van Oom-Tom*, Harriet Beecher Stowe, is te Virginie in beeldtenis verbrand. Studenten der universiteit te Charloweville in Virginie hebben eigenhandig het vuur op de markt voor het hôtel, waarin op dat oogenblik de zuster dier schrijfster haar intrek had genomen, aangestoken.

— Te New-York waren berigten van Havanna ontvangen, loopende tot den 13den Febr. Een particuliere brief van Holquin aan het dagblad *La Prenza* gezonden, vermeldde eene poging tot moord op den persoon van den Aartsbisschop van Cuba. De vertaling van dien brief luid als volgt.

Onze vrome aartsbisschop, de uitstekende Senor don Antonio Caret y Clara, kwam onlangs met de stoomboot *Pélaijo* te Gibara de Nuevitas, aan. Hij hield zich aldaar twee dagen op en vertrok toen naar ons stadje. Den avond van zijne aankomst hield hij een schoone preek in de parochiekerk, die stikvol was. Toen hij haar verliet, drong de menigte als naar gewoonte om hem heen en onder anderen trachtte een groot aantal vrome vrouwen zijn herderlijken ring te kussen. Op dat oogenblik baande een man zich door de menigte een weg met zijne ellebogen tot aan den aartsbisschop, met blikken en teekenen zijn verlangen te kennende geven, om den priesterlijken zegen te ontvangen. Doch terwijl hij stil hield om den ring te kussen, trok hij eensklaps een Catalaansch mes en trof daarmede den prelaat in het aangezigt. De eerbiedwaardige aartsbisschop zonk buiten kennis op den grond neer. De ellendeling, nog niet voldaan en door zijne woede verblind, trachtte zijn slagtoffer op nieuw te treffen, doch een soldaat van het garnizoen wierp zich tusschen beiden en het gelukte hem den moordenaar te vatten en naar de gevangenis over te brengen.

De naam van den moordenaar is Antonio Torres, geboortig van de Canarische eilanden. Hij is klein van gestalte en ongeveer 35 jaren oud. De door hem toegebragte wond strekt zich schuins van het bovenste gedeelte van het oor tot in het midden van het aangezigt uit. Wij hopen allen, dat het leven van den vromen aartsbisschop behouden zal kunnen worden.

ZUID-AMERIKA.

Men schrijft van Rio-Janeiro, 18 Febr. aan de *Daily News:*

Tusschen de Fransche en Engelsche admiraals van den eenen en den Amerikaanschen Commodore aan den anderen kant, is, in deze haven, een misverstand ontstaan, dat, in deszelfs begin, zeer ernstig dreigde te worden. Een stoomschip, de *Amerika*, van New-York naar Californie bestemd, viel deze haven in, om steenkolen en water in te nemen. Den dag voor zijn vertrek, werd den Engelschen admiraal berigt, dat dit schip in wezenlijkheid een beruchte Russische kaper was, eene groote hoeveelheid oorlogsbehoeften, minié karabijnen en grof geschut, naar de stille Zuidzee bestemd, aan boord hebbende, als ook dat het grootste aantal der officiëren aan boord uit Russen bestond.

Onmiddelijk begaf de Engelsche admiraal zich aan boord van het Amerikaansche fregat *Savannah* en verzocht den Commodore om inlichtingen. De laatste werd, naar het schijnt, boos en weigerde toe te laten, dat er een onderzoek aan boord van het Amerikaansche stoomschip plaats greep. De Engelsche admiraal dreigde zijne stoomschepen naar buiten te zenden, om de *Amerika*, als het de haven verliet, te onderzoeken, waarop geantwoord werd dat de *Savannah* zich door de *Amerika* op sleeptouw zou doen nemen, om dien bodem des noods te beschermen.

De Admiraal Johnstone keerde aan boord van zijn fregat terug en maakte zich gereed om zee te kiezen. De *Trident* en *Rifleman* maakten stoom, terwijl de *Savannah* zich van zijn kant tot het gevecht toebereidde. De zaak werd echter, dank zij de verklaring van den gezagvoerder der stoomboot op zijn woord van eer, dat de in omloop zijnde geruchten valsch waren, geschikt. Doch toen nam op zijne beurt de Fransche admiraal geen genoegen met deze verklaring. Ziedaar alles wat wij tot dus verre van de zaak weten. De *Amerika* heeft heden morgen de *Savannah* op sleeptouw genomen en de *Infatigable*, *Trident*, *Rifleman* en het Fransche fregat *Poursuivante* zijn gisteren avond vertrokken. Wij kunnen niet zeggen of er eene ontmoeting heeft plaats gehad, of dat de *Infatigable* en *Poursuivante* werkelijk naar Rio de la Plato gestevend zijn, zoo als men had aangekondigd.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Naar
Mei	28	Amerikaansch	Tuskina	Jervis	Hongkong	10 April	Adelaide.
»	29	»	Stay Hound	Ch. W. Hamilton	Canton	22 »	New-York.
»	30	Spaansch	Guadalupe.	R. Munoz	Cadix	29 Febr.	Manilla.
»	31	Engelsch	John Bell	J. Alexander	Hongkong	15 April	Londen.
»	—	Portugees	Labuan.	S. J. Grill	»	8 »	Adelaide.
»	—	Engelsch	Crisina.	Traxelt	»	26 »	Melbourn.
»	—	Nederlandsch	Neerlands Koning	W. Calander	Batavia	27 Mei	Rotterdam.
»	—	Fransch	oorlogs brik Miras	Kommandant Murry	Singapore	29 April	naar de Reunion eilanden.
Junij	1	Engelsch	Lady Hodghinson	W. Wilson	Shanghay	17 »	Londen.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum	Agenten
Mei	30	Fransch	brik	Jeune Laure	Fouilhioux.	Pondechery	9 April	L. Platon.
»	31	Nederl Indisch	bark	Alnoer	Sech bin Awab.	Samarang	26 Mei	B. J. Jacobs.
Junij	1	» »	stooms.	Langan Lamongan	T. Deighton.	»	30 »	Maclaine, Watson en co.
»	2	» »	»	Padang.	A. G. Bosch	Pad. en Bencoelen	— »	B. Kopersmit en co.
»	—	» »	bark	Noerfol,	Sech Bagawie.	Jeboes	13 »	B. J. Jacobs.
»	—	» »	»	Hing Goan.	Lim Yoehok	Riouw	6 »	»
»	3	» »	»	Menado.				B. Kopersmit en co.
»	—	» »	»	Kalimanton.		Banjermassing		D. N. Buys en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum		Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Mei	31	Nederlandsch	bark	Prins Hendrik	J. C. Topper	Havana.
»	—	Zweedsch	brik	Esther	Essen	Samarang en Zweden.
Junij	1	Z. M.	transp.	schip Prins Willem Fred. Hendrik	luit t/s. 1 kl. de Ruyter de Wildt	Nederland.
»	—	Nederlandsch	bark	Alblasserwaard	van Lindern	»
»	—	»	»	Jan van Hoorn	Logger	Dordrecht.
»	—	»	»	Jeannette	T. Visser	Padang.
»	—	Deensch	»	Emily	R. Aschlund	»
»	—	Nederl. Indisch	»	Ana Serie	Said Oemar Satrie	Soerabaya.
»	—	» »	brik	Fasekan	Lim Kitjiang	Pecalongan.
»	—	Amerikaansch.	bark	Homer	S. Swett.	Boston.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederlandsch	bark	Resident van Son	Kramers	Japan.	B. Kopersmit en co.
»	»	Welvaart	Mooy	Holland,	Busing Schröder en co.
»	»	Johanna Catharina	Van der Gouwe		»
»	bark	Maarten van Rossum	Ryken	Samarang.	Haager en Schuurman.
»	»	Sara Johanna *	L. ten Boekel.	Japan	»
»	»	Kaap Hoorn.	J. L. Dik	Tagal en Samarang	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	bark	Waalstroom	P. W. B. Melleng	Ned. via Soerabaya	»
»	»	Robertus Hendrikus	R. H. Mulder	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	clipper	schip Electra *	H. Wegman.	»	»
»	bark	Cornelia	Schagen van Leeuwen.	Samarang en Soerabaya	de Weerdt Ruyl en co.
»	»	Joan	A. Van der Tak	Rotterdam	van Ommeren Rueb en co.
»	»	Marianne Anthoinette *	Lebert	Samarang.	B. Kopersmit en co.
Nederl. Indisch	»	Alnoer *	Sech Awal bin Said	Samarang.	B. J. Jacobs.
» »	»	Faid Alim *	Said Alhedie	Cheribon	»
» »	brik	Noerfol *	Sech Begoei	Banka	»
» »	bark	Seid Maskoor *	Alie	Soer Sam. en Banj.	D. N. Buys en co.
» »	»	Assad Dullah *	Moch. Konang.	Soerabaya en Poele Laut	»
» »	»	Djaleha *	Hadjie Hassen	Samarang »	»
» »	bark	Falkus Nasar *	Sech bin Smeer	Soerabaya.	»
Zweedsch	»	Helena *	Hegerstrom.	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	»	Alma en Olga *	Osnabruch		»
Engelsch	schip	Whampoa *	E. Geale	Singapore	Maclaine, Watson en co.
Amerikaansch.	bark	R. D. Turbes *	Ballard		Paine, Stricker en co.
Hamburgsch	»	George Heinrich *	J. Letzen	Hamburg	C. Bahre en G. Kinder.
Bremer	bark	Canopus *	Kayser		»
»	schip	Minerva *	Wieting.		Busing, Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Mei	25	N. I.	stooms. Banda	C. C. Neyts	Batavia.
»	26	»	bark Banka	G. Schuit	Soerabaya.
»	—	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins	Batavia.
»	27	»	stooms. Langan Lamongan	F. Deighton	»
»	—	»	bark Kaliemantan	Mohamat Alie.	Banjermass.
»	28	»	bark Balgis	Said Alie	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark President Verkouteren	C. F. Eylerts.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Mei	22	N. I.	bark Marianne Antoinette.	J. C. Lebert	Batavia.
»	—	»	schoener Tjanlia	The Mahoewa	Balie Bad.
»	24	»	bark Kiem Tian Hoat	Goei Beng Kiat.	Banjermass.
»	—	»	bark Amsterdam	Mohamat Yasin.	Soerabaya.
»	—	»	bark Pielades	C. Wenke	Singapore.
»	25	Siam.	brik Kiem Po Hoat	Oey Kiong	Siam.
»	26	N. I.	bark Alnoor	Sech Said	Batavia.
»	—	»	stooms. Banda	C. C. Neyts	Soerabaya.
»	27	»	schoener Fatahool Radjak.	Sech Rachman.	Singapore.
»	28	»	brik Fhieda Rachman	Sech Bilfagie	Batavia.
»	—	»	bark Ellen	J. Winter	Pekalongan.
»	29	»	st. Koningin der Nederl.	J. Prins	Soerabaya.
»	—	»	bark Columbus Almanseor.	bin Baeseer	Singapore.
»	—	Eng.	Emigrant	A. de Wolff	»

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederl. Indisch	bark	Fathal Hair	Sech Bahaloean		Gezagvoerder.
» »	kotter	Eduard	H. F. Mackensie		»
» »	bark	Balgis	Said Asegaf	China via Singapore	»
Nederlandsch	»	Banka	G. Schuit	Banka.	»
»	»	President Verkouteren	C. F. Eylerts	Nederland	Dorrepaal en co.
»	schoen.	Valparaiso	E. J. Kok		»
Zweedsch	bark	Thetis.	L. E. Pipping.	Zweden	van den Broek en Veeckens.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Mei	25	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasaroean.
»	—	Oost.	brik Splendido	G. Visin	Batavia
»	26	N. I.	schip Ammana Tulbarie	Sech Bantah	Samarang.
»	—	Ned.	bark Otto	W. G. Rotgans.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Mei	25	N. I.	schip Fatabool Moebarak.	Adjie Mooda	Ternate.
»	—	»	bark Balgis	Said Segafboedin.	Singapore.
»	26	»	schip Al Osmanie	Said Asegaf	Padang.
»	27	»	bark Adenan	H. Kamaroedin.	Banjermass.
»	—	»	schoener Anis	Sech Bahas	Grissee.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag		Namen der Schepen	Gezagvoerder	Bestemming	Agenten
Nederl. Indisch	bark	Salim	Sech Rachman	Molukkos	Sech Said Awal Baboe.
» »	schoen.	Doris	H. Muhldorff	Balie	Mc. Millan, Marten en co.
Balisch	bark	Fathool Rachman	Hadjie Moh Kasim	Balie	Gezagvoerder.
Oostenr.	schip	Splendido	R. Visen	Australie	Adam en co.
Nederlandsch	schip	Koophandel	H. de Boer.	Nederland.	Fraser Eaton en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 1 tot en met den 2 Junij 1856.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan*, kapt. *Deighton*, van Samarang, de heeren van *Rees* en *echtgenoot*, *Behrend*, *Serlé*, *Wiggers*, *Merz*, *Hentheim*, *Mees*, de wed. *Achenbach* en *familie*, 1 luit *Oldenbarneveld*.

Met het N. I. stooms. *Padang*, kapt. *Bosch*, van Padang, 2 luit. *de Bruijn*, de heeren *Purvis*, *Ratenburg*, *Kleijn van de Poll*.

Met de N. I. bark *Noerfol*. kapt. *Sech Bagawie*, van Jeboes, de heer *W. Simon*.

Met de N. I. brak *Heng Goan*, kapt. *Lim Yochok*, van Riouw, de heer *C. B. Hollowaij*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 28 *tot en met den* 30 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Liverpool per Zw. schip *Helena*, gez. Hagerstrom. agt. Metzendorff Wilmans en co.

123 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*
800 bund. ijzer. 129 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
17 ks. manufacturen. *Maclaine Watson en co.*
9 ks. parapluien. 104 do. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
51 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
1 vat ijzerwerk. 4 coll. manufacturen. 32 kn. 20 coll. en 12 bn. manufacturen. *Burt Myrtle en co.*
65 kn. manufacturen. 1400 ks. zeep. 141 kn. en 5 bn. manufact. *Anderson Tolson en co.*
89 coll. manufact. 1 rijtuig. *Adam en co.*
8 vn. en 14 kn. lampen. 1 kt. woll. goederen. *Gumprich en*
10 coll. manufact. 6 do. glaswerk. 10 ks. parapluien. *Morgenbourn en co.*
50 ks. manufacturen. *Busing Schröder en co.*
25 ks. kramerijen. 10 vn. hagel. *Bahre en Kinder.*
12 coll. ijzerwerk. 1 kt. glaswerk. *Kingdom.*
30 coll. glaswerk. 120 do. manufact. 63 do. machinerien. *Syme en co.*
1 coll. koopmanschappen. *Meijer.*
20 coll. manufacturen. *Order.*
108 coll. ijzerwerk. 10 ks. kramerijen. 22 bn. en 2 kn. *Hunter Houghton en co.*

Van Passilian per prauw sampang gez. div.

350 zakk. rijst. *Lie Tiang.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Marianne Antoinette*, Lebert. agt. Kopersmit en co.

2376 balken. 116 planken. *Order.*

Van Bantam per prauw sampang gez. div.

380 pic. rijst. *Io Tamsie en Oeij Thean.*

Van Indramaijoe per prauw sampang div. gez.

224 pic. katjang. 28 do. rijst. *Tan Tjoetjien.*
219 $^{30}/_{100}$ pic. rijst. *Heckler.*
252 pic. rijst. *Lim Boenkian.*

Van Cheribon per prauw sampang gez. Hicen.

152 pic. rijst. 390 ps. buffelhuiden. *Oeij Pekwat.*

Van Tanara per prauw sampang gez. div.

620 pic. rijst. *Lim Gam en Ang Hoeij.*

Van Rotterdam per ned. schip *Maarten v. Rossum*, gez. Rijken. agt. Haager en Schuurman.

10 vs. silv. munt. *N. H. M.*
29 ks. glaswerk, papier en schilderijen. 95 ks. glaswerk. 77 do. porcelein, parapluien enz. 5 do. papier. 3 do. passementwerk. kramerijen. 175 do. wijn. 25 do. brandy. 38 do. manufac *Pandel en Stiehaus.*
18 ks. manufact. en kramerijen. 20 bn. garen. 100 ks. k *Bahre en Kinder.*
17 kn. wijn. *Dummler en co.*
6 vn. porcelein. 18 ks. lakschoenen. 3 do. ..... 1 do. h *Ducommun en Bernand.*
7 ks. diversen. *Francken.*
1000 keld. genever. 1247 stav. ijzer. *v. Ommeren Rueb en co.*
12 ks. papier. *Agenten.*
10 ks. manufacturen. *Suermondt en co.*
4 ks. papier en boeken. *van Baren Neman en Kolff.*
2 ks. diversen. *Pietermaat.*
31 ks. manufacturen. *de Weerdt Ruyl en co.*
11 coll. manufacturen. *Moormann en co.*
1 kt. lak. *Lange en co.*
8 ks. provisien. 36 coll. zeildoek. 50 kn. bier. 2 do. hoeden petten. 50 hammen. *Gezagv.*
200 vs. boter. 28 ks. papier. 25 do. kaarsen. 50 vs. meel. kramerijen. *v. Maanen en co.*

voor Samarang.

21 ks. glaswerk. 5 do. provisien. 1 do. diversen. 2 vn. en wijn. 2 kn. koopmanschapp. 3 do. diversen.

Van Krawang per prauw sampang gez. Arkeum.

9800 ps. kadj. matten. *Reijnst en Vinju.*

Van Becassie per prauw sampang gez. Nakim.

290 pic. rijst. *Kim ...*

Van Tossela per prauw sampang gez. Jasdie.

200 pic. rijst. *Loa Atie.*

Van Tanara per prauw sampang div. gez. Marata.

200 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

UITVOER.

Naar Tagal en Cheribon per ned. ind. schip *Almanseor*, gez. Said Alie bin Djen.

20 pic. ijzer. 2 ped. assen. 12 vs. spijkers. 2 vn. bier. 2 pic. ker-ijzer. *Metzendorff Wilmans en co.*
400 pic. beenderen. *Coulster.*
1 vat azijn. 3 kn. spiegels. 1 do. linnen. 1 do. blikwerk. 2 kisten. 1 kt. chitzen. 2 do. medicijnen. 4 do. provisien. 1 likeur. 1 do. ansjovis. 4 do. zeep. 2 ps. hammen. 2 led. vaten blikk. kan. 1 wagen. 1 kt. lantaarns. 1 do. zeep. 1 do. siroop do. medicijnen. 1 do. papier. 1 do. blikwerken. *Brown.*
2 kasten *Vaupel en co.*
3 ks. chitzen. *Said aloewie Satrie.*
8 ks. mousselines. *Said Salim bin Achmat Segaf.*

Naar Indramaijoe per prauw sampang gez. Doel.

1 kt. provisien. 6 do. thee. 3 do. chitzen. 1 kt. div. lijnwaden kt. katoen. *Tan Agiok.*

Naar Samarang per ned. schip schip *Nage Laut*, gez. Wentholt. agt. Kopersmit en co.

1 kt. muzijk-instrument. uit entrep. 50 ks. cognac. 200 vs. lood 2 ks. eau de cologne. 2 vn. wijn. 19 kn. champagne, 100 k genever. *Haager en Schuurman.*
1 kt. .... 1 do. cotonetten. 200 pic. spijker-ijzer. 35 wijn. 100 vn. bier. 54 do. spijkers. 1 vat en 1 rol zink. 2 messen. 2 do. woll. stoffen. 4 do. manufact. 1 do. linnen. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 ks. rozijnen. 2 lantaarns. 1 do. schilderijen. 5 do. sardijntjes do. provisien. 5 do. vruchten op water. 5 do. do. op brandy pott. beschuit. 1 kt. confituren. 2 vn. roode wijn. 1 kt. kramerijen. 1 do. mosterd. 30 do. brandy. 1 do. bendiewagen. 1 zadel. *Platon.*
5 ks. waskaarsen. 5 do. vermicelle. 5 do. macaronie. 9 tonnen zwartsel. 2 ks. provisien. *v. Kleeff en co.*
74 coll. provisien. 2 ks. lampen. 1 do. boeken. *van Ommeren R en co.*
1 piano. *Tiedeman en v. d. Burg.*
7 coll. glaswerk en lampen. 1 rol chin. matten. 2 ks. banket. 1 suikerwerk. 2 do. vruchten op brandy. 1 do. provisien. 2 do. keuren. 1 do. waskaarsen. 1 pak jap. bezems, *Abeelen Dennison en co.*
1 kt. eau de cologne. 2 do. brandkasten. 1 do. modewaren. 2 broekenstof. 4 do. limonade gazuise. 9 vn. bier. 1 kt. bier. 6 champagne. 22 ks. vruchten op water en brandy. 25 ks. cog 1 do. eau de cologne. 1 do. petit pois. 1 do. asperges. *de Fiat en co.*
3 ks. porcelein. 1 do. blikwerk. 1 do. lantaarns. *B. v. Leeuwen en*
1 kt. blikwerk. 1 do. aardewerk. 8 do. aarde en glaswerk. 4 dranken. 10 do. bier. 9 do. pleetwerk en kramerijen. 1 vat glaswerk. 4 hang-klokken. 4 ks. pleetwerk. 3 ks. hoeden. 2 do. veren. 2 do. lampen. 1 do. zeep. 1 do. zadels. 1 do. pleetwerk 2 vn. glaswerk. 1 kt. sigaren. *Gumprich en Strauss.*
100 keld. genever. *Reijnst en Vinju.*
1 ledikant. 1 waschtafel. 2 doz. stoelen. 1 rak. 6 voeten-bankjes, wipstoelen. 5 tafels. 1 bank. *Munder.*
34 coll. meubelen. *Abeelen Dennison en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING